

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1121

Vragen van de leden **Hijink** (SP) en Van Raak (SP) aan de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht dat mensen niet meer naar buiten durven vanwege een gebrek aan openbare toiletten* (ingezonden 25 november 2019).

Antwoord van Minister **De Jonge** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 17 december 2019).

Vraag 1

Waarom doen 189 gemeenten niets aan het plaatsen van openbare toiletten?¹

Antwoord 1

Het onderzoek van de Maag Lever en Darm stichting laat zien dat er vorig jaar al 1500 openbare toiletten zijn bijgekomen. Toch zijn er nog niet genoeg toegankelijke, openbare toiletten in de publieke ruimte.

In het programma «Onbeperkt Meedoen!», dat ik in 2018 heb gelanceerd om te zorgen voor een inclusievere samenleving, is toegankelijkheid een belangrijk thema. In dit programma werk ik samen met de VNG om gemeenten te ondersteunen bij de implementatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Het toegankelijker maken van de openbare ruimte, waaronder de beschikbaarheid van voldoende openbare toiletten, maakt daar onderdeel van uit. De VNG brengt onder andere het belang van voldoende openbare toiletten onder de aandacht. Het plaatsen van openbare toiletten is echter een kostbare aangelegenheid.

Gelukkig zijn er ook alternatieven. Een gemeente kan ervoor zorgen dat winkeliers en horecagelegenheden hun toiletten «bewust openbaar» maken ofwel semi-openbare toiletten creëren. Het VNG-project *Iedereen doet mee!* geeft hierover informatie door te verwijzen naar de webpagina www.waarkniknaarhettoilet.nl en goede voorbeelden te delen over hoe andere gemeenten dit doen.²

Niet alleen de VNG, maar ook VNO-NCW en MKB-Nederland besteden in het kader van het programma «Onbeperkt meedoen!» aandacht aan toegankelijke

¹ Binnenlands Bestuur, «Meer openbare toiletten gewenst» <https://m.binnenlandsbestuur.nl/nieuws/meer-openbare-toiletten-gewenst.240235.lynkx>

² Een goed voorbeeld in dit kader is de gemeente Oude IJsselstreek: <https://vng.nl/artikelen/vooriiedereen-een-toilet-in-de-buurt-in-oude-ijsselstreek>.

toiletten. In het project MKB Toegankelijk zijn vijf lokale pilotprojecten uitgevoerd waarbij ondernemers advies kregen over de wijze waarop ze hun toegankelijkheid konden verbeteren. Ook de toiletruimte werd daarin meegenomen. Daarnaast werd toegankelijkheid van de openbare ruimte onderzocht. Toegang tot en de aanwezigheid van voldoende openbare toiletten vormde hierin een belangrijk onderdeel. De pilotprojecten worden in de toekomst uitgebreid, ook dan zal rekening worden gehouden met openbare en toegankelijke toiletten. MKB Toegankelijk stimuleert ondernemers om hun toilet open te stellen voor iedereen die hoge nood heeft en gebruik te maken van de HogeNood App.³

Vraag 2 en 3

Snapt u de zorgen van mensen met een aandoening die afhankelijk zijn van deze publieke voorziening? Zo nee, waarom niet?

Bent u het ermee eens dat niet alleen mensen met een specifieke aandoening zullen profiteren van meer openbare toiletten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2 en 3

Uiteraard snap ik deze zorgen. Een gebrek aan openbare toiletten mag geen drempel zijn voor mensen om net als ieder ander in de maatschappij te kunnen meedoen. Toegankelijkheid van de openbare ruimte en publieke voorzieningen is daarom één van de aandachtspunten van het programma «Onbeperkt Meedoen!».

Ik deel de observatie dat niet alleen mensen met een beperking of chronische aandoening van deze openbare toiletten gebruik kunnen maken. Iedereen wil graag naar een toilet kunnen indien de nood hoog is.

Vraag 4

In hoeverre voldoet Nederland in dit verband aan het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap?

Antwoord 4

Het VN-verdrag kent geen specifieke opdracht om toegankelijke openbare toiletten te realiseren. Daar waar het niet beschikbaar zijn van voldoende toiletten in de publieke ruimte de participatie van mensen met een beperking, het «naar buiten kunnen» echter belemmert ligt er wel een opgave. Door via het programma «Onbeperkt meedoen!» bij gemeenten en ondernemers te stimuleren dat steeds meer toegankelijke (semi) openbare toiletten beschikbaar zijn, werk ik aan de geleidelijke verwezenlijking van de algemene toegankelijkheid.

Vraag 5

Bent u bereid te onderzoeken of en hoe een minimumnorm kan worden opgelegd aan gemeenten voor toegankelijke openbare toiletvoorzieningen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Gemeenten hebben zelf de vrijheid en verantwoordelijkheid samen met inwoners, met en zonder beperking, te bepalen hoeveel (semi)openbare toiletten nodig zijn. Het aantal benodigde toiletten hangt af van een groot aantal factoren, waaronder de grootte van winkel- en recreatiegebieden in de gemeente. De omgevingsvisies die gemeenten nu aan het opstellen zijn, bieden goede mogelijkheden om het benodigde aantal (semi)openbare toiletten te bepalen. Landelijke normering ligt dan ook niet in de rede.

³ <https://www.mkbtoegankelijk.nl/gastvrijheid/toegang-tot-uw-toilet/>